Instanța de fond: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. Violeta Chisilița)
Dosarul nr. 3a-1679/24 (2-23022379-02-3a-31122024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

2 septembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Sîrbu Victoria şi Bostan Angela
Grefier Mazurchevici Maria

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de ***Sergiu Chirilov*** asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 iunie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Sergiu Chirilov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terți Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 13 februarie 2023, Chirilov Sergiu a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, s-a născut la data *****, a participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova în perioada 09.07.1992 - 03.08.1992, fapt ce îl confirmă prin adeverința nr. 40 din 02.12.2022 eliberată de Ministerul Apărării RM. Din motivul unor erori administrative admise de autorități anterior, mult timp susține că a fost lipsit de statut recunoscut de veteran de război și respectiv lipsit de posibilitatea de a beneficia de alocațiile lunare stabilite de lege. Iar pe parcursul anilor 2001 - 2022 a făcut nenumărate încercări de a obține de la autorități recunoașterea și confirmarea statutului său de veteran de război, însă fără rezultat. Eroarea fiind admisă de Secția Arhivă a Armatei Naționale, care nu putea identifica reclamantul

în documentele pe care le păstrează.

A mai indicat că, potrivit scrisorii nr. 405 din 06.09.2017, Arhiva Armatei Naționale informează că conform datelor aflate la păstrare, Sergiu Chirilov nu a fost identificat ca participant în acțiunile de luptă la conflictul armat pentru apărarea integrității și independenței RM. Iar la 10.10.2022 i-a fost eliberată legitimația de veteran de război, seria ***** și i s-a recunoscut dreptul de care a fost privat ilegal. După primirea legitimației a depus actele la subdiviziunea teritorială a CNAS pentru a-i fi stabilită alocația lunară prevăzută de lege. Iar în toamna anului 2022 a fost inclus în lista beneficiarilor de prestații sociale prin intermediul sistemului public de asigurări sociale ale Republicii Moldova, fiindu-i stabilită o alocație lunară de stat, începînd cu data de 01.10.2022, fapt ce îl confirmăm prin scrisoarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Dubăsari, n***** din 02.12.2022.

Menționează că, eronat și ilegal a fost recunoscut ca beneficiar a alocațiilor lunare de stat în calitate de veteran de război din data de 01.10.2022.

Invocă că, în conformitate cu prevederile art.1 al Legii nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație: Se stabilește, începând cu 1 mai 2001, o alocație lunară unor categorii de populație din rândul beneficiarilor de pensii sau de alocații sociale de stat, stabilite conform legislației naționale, și familiilor lor. Categoriilor de persoane menționate la art. 2 alin. (1) pct. 3), 5), 7), 8), 9) și 10) alocația lunară de stat se stabilește indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensii ori alocații sociale de stat.

Consideră reclamantul că, odată cu restabilirea și recunoașterea statutului de veteran de război, alocațiile lunare urmează a-i fi stabile și pentru perioada anterioară, în care ilegal a fost lipsit de acest drept din vina autorităților, începînd cu data de 01.05.2001. Iar prin faptul privării de alocațiile ce i se cuvin conform legii pentru perioada anterioară primirii legitimației de veteran de război, i-se încalcă foarte grav drepturile constituționale, drepturi garantate atît de legislația națională, cît și de legislația și practica internațională.

Indică Chirilov Sergiu că, la 21.12.2022 s-a adresat către CNAS cu cerere prin care a solicitat revizuirea datei de la care i s-a stabilit alocația lunară, precum și dispunerea achitării alocațiilor lunare pentru perioada anterioară, începînd cu data de la care conform legislației Republicii Moldova au fost stabilite alocațiile lunare pentru veteranii războiului de pe Nistru, conform art.72 al Codului Administrativ, care a fost recepționată sub nr. C-2546/22.

Prin răspunsul nr. 2546/22 din 05.01.2023, CNAS a respins cererea, pe motiv că alocația se stabilește conform Regulamentului aprobat prin HG nr. 470/2006 din data eliberării legitimației de veteran. La 17.01.2023 s-a adresat către CNAS cu o

cerere prealabilă, cu solicitarea de a-și revizui răspunsul anterior și a-i admite cererea. Prin răspunsul nr. 107/23 din 27.01.2023, CNAS a respins cererea prealabilă. Conform plicului poștal, răspunsul CNAS reclamantul l-a primit pe data de 31.01.2023.

În concluzie, Chirilov Sergiu solicită:

- anularea răspunsurilor CNAS nr. 2546/22 din 05.01.2023 și nr. 107/23 din 27.01.2023 ca fiind neîntemeiate și ilegale;

- obligarea CNAS să stabilească reclamantului Chirilov Sergiu alocația lunară de stat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 121/2001 din 03.05.2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, începând cu data de 01.05.2001, cu achitarea alocației pentru toată perioada precedentă 01.05.2001 – 01.10.2022.

Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 iunie 2024, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Sergiu Chirilov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terți Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării cu privire la anularea decizilor Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 2546/2 din 05 ianuarie 2023 și nr. 107/23 din 27 ianuarie 2023, și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Verificarea admisibilităţii apelului.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 02 iulie 2024, Chirilov Sergiu a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 iunie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

Din materialele cauzei rezultă că, la caz hotărîrea instanţei de fond a fost notificată apelantului la 11 decembrie 2024 (f.d.84), iar cererea de apel a fost depusă la 27 decembrie 2024, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat a fost depus în interiorul termenului legal.

<u>Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.</u>

În susținerea apelului, Chirilov Sergiu a reiterat circumstanțele de fapt și de drept indicate în acțiunea depusă, a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 iunie 2024, cu pronunţarea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii înaintate în modul în care a fost formulată.

<u>Poziția părții intimate vis-à-vis de apelul depus:</u>

Prin referințele depuse, partea intimată Casa Națională de Asigurări Sociale și terțul
Ministerul Afacerilor Interne au solicitat respingerea apelului declarat de Chirilov Sergiu cu menținerea hotărîrii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

<u>Argumentele participanților la proces:</u>

Apelantul Chirilov Sergiu, reprezentantul apelantului, avocatul Russ Sergiu și reprezentantul părții intimate Casa Națională de Asigurări Sociale, în şedinţa instanței de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute, deşi au fost înştiinţați legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu au informat instanța de apel, nu au înaintat cereri de amânare a ședinței sau de examinare în lipsa lor, motiv din care, pornind de la reglementările art.239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absenţa acestora.

Reprezentantul terțului Ministerul Afacerilor Interne, Scaleţchi Vasile și reprezentantul terțului Ministerul Apărării, Stratilă Alexandru au pledat pentru respingerea apelului declarat de Chirilov Sergiu, cu menținerea hotărîrii instanței de fond fără modificări.

Audiind reprezentanții terților, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru concluzionează că apelul declarat de Chirilov Sergiu este neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 13 iunie 2024, din următoarele considerente.

<u>Aprecierea instanței de apel a argumentelor părților şi cadrului legal aplicabil speței:</u>

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele pricinii, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la

materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, potrivit Adeverinței de arhivă nr.49/333 din 06 iulie 2022 emisă de Secția arhivă a Armatei Naționale, Chirilov Sergiu a fost participant la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova (f.d.11).

La 10 octombrie 2022, lui Chirilov Sergiu i-a fost eliberată legitimația de veteran de război, seria ***** (f.d.9).

Ulterior, la 27 octombrie 2022, Chirilov Sergiu a depus o cerere adresată CTAS Dubăsari privind acordarea alocației lunare de stat conform legii nr.121-XV din 03.05.2001 (f.3, dosar administrativ).

Prin decizia CTAS Dubăsari nr.17479 din 31 octombrie 2022, s-a stabilit acordarea alocației lunare începînd cu 01 octombrie 2022 (f.2, dosar administrativ).

La 21 decembrie 2022, Chirilov Sergiu a depus o cerere adresată Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat revizuirea termenului de acordare a alocației lunare de stat, în calitate de participant la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova (f.d.14-15).

Casa Națională de Asigurări Sociale a emis decizia nr. 2546/22 din 05 ianuarie 2023, prin care cererea reclamantului a fost respinsă (f.d.16).

Nefiind de acord cu răspunsul primit, la 17 ianuarie 2023, Chirilov Sergiu a depus cerere prealabilă (f.d.17).

La 27 ianuarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis răspunsul nr.107/23 prin care în conformitate cu art. 167 alin.(2) Cod administrativ, a respins cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată (f.d.18).

Manifestînd dezacordul cu răspunsul primit, la 13 februarie 2023, Chirilov Sergiu a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

<u>Admisibilitatea acțiunii:</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

În conformitate cu prevederile art.20 Cod administrativ, *dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.*

Conform art.3 Cod administrativ, *legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.*

Conform art. 17 Cod administrativ*, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.*

Potrivit art. 39 alin. (2) Cod administrativ, o*rice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.*

Conform art. 189 alin.(1) Cod administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.*

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, *actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.*

Conform art. 11 alin. (1) Cod administrativ, *actele administrative individuale pot fi:*

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

În speță, decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, nr. 2546/22 din 05 ianuarie 2023 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 107/23 din 27 ianuarie 2023 emis la examinarea cererii prealabile, în sensul art. 10 și 11 Cod administrativ reprezintă acte administrative individuale defavorabile reclamantului.

Potrivit art.19 Cod administrativ*, cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.*

În conformitate cu prevederile art. 162 alin.(1), (3) lit.a) și b) Cod administrativ,

(1)Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, *până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.*

(3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual .

La caz se reține că, anterior sesizării instanței de contencios administrativ cu prezenta acțiune Chirilov Sergiu a respectat procedura prealabilă.

Prin răspunsul nr.107/23 din 27 ianuarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale l-a informat pe Chirilov Sergiu că cererea prealabilă depusă la 17 ianuarie 2023 este neîntemeiată (f.d.18).

Conform art. 209 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;*

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar atestă că, acțiunea înaintată de Chirilov Sergiu la 13 februarie 2023, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

Potrivit art.206 alin.(1) lit. b) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

Totodată, în conformitate cu prevederile art.224 alin. (1) lit. b), f) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată; **f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).**

Reieșind din solicitările expuse în acțiunea în contencios administrativ, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în obligare, or, ultimul solicită:

- anularea răspunsurilor CNAS nr. 2546/22 din 05.01.2023 și nr. 107/23 din

27.01.2023 ca fiind neîntemeiate și ilegale;

- obligarea CNAS să stabilească reclamantului Chirilov Sergiu alocația lunară de stat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 121/2001 din 03.05.2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, ***începând cu data de 01.05.2001,*** cu achitarea alocației pentru toată perioada precedentă 01.05.2001 – 01.10.2022.

Instanța de fond, prin hotărârea din 13 iunie 2024, a concluzionat asupra netemeiniciei acțiunii înaintate de Sergiu Chirilov, concluzie care este susținută și de instanța de apel din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

Potrivit art. 23 alin. (2) al Constituţiei RM, statul asigură dreptul fiecărui om de a-şi cunoaşte drepturile şi îndatoririle. În acest scop statul publică şi face accesibile toate legile şi alte acte normative.

Raportând cadrul normativ enunțat la circumstanțele cauzei, Completul judiciar reține că obiectul litigiului nu vizează recunoașterea calității de participant la acțiunile de luptă sau a statutului de veteran de război al apelantului, aceste aspecte fiind deja confirmate prin actele prezentate la dosar. Problema litigioasă dedusă judecății constă exclusiv în stabilirea momentului de la care Casa Națională de Asigurări Sociale urma să acorde alocația lunară de stat și, respectiv, dacă apelantul poate pretinde achitarea acesteia pentru perioada anterioară datei de 01 octombrie 2022.

Din materialele cauzei rezultă că, prin adeverința de arhivă nr. 49/333 din 06 iulie 2022, emisă de Secția arhivă a Armatei Naționale, s-a confirmat participarea lui Chirilov Sergiu la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova. Ulterior, la 10 octombrie 2022, acestuia i-a fost eliberată legitimația de veteran de război, seria *****. La 27 octombrie 2022, apelantul a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Dubăsari cererea privind acordarea alocației lunare de stat, anexând actele necesare, iar prin decizia CTAS Dubăsari nr. 17479 din 31 octombrie 2022 alocația lunară de stat i-a fost stabilită începând cu 01 octombrie 2022.

În continuare, la 21 decembrie 2022, Chirilov Sergiu a solicitat Casei Naționale de Asigurări Sociale revizuirea termenului de acordare a alocației lunare de stat și achitarea acesteia pentru perioada anterioară, începând cu data de 01 mai 2001. Prin răspunsul nr. 2546/22 din 05 ianuarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins solicitarea, iar prin răspunsul nr. 107/23 din 27 ianuarie 2023 a respins și cererea prealabilă, reținând că prestația a fost stabilită conform cadrului normativ aplicabil.

Completul judiciar apreciază că instanța de fond a interpretat și aplicat corect dispozițiile Legii nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor

categorii de populație și ale Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 470/2006. Astfel, art. 2 alin. (1) pct. 8) din Legea nr. 121/2001 stabilește categoria persoanelor care beneficiază de alocația lunară de stat, iar art. 3 din aceeași lege prevede că alocațiile lunare de stat se stabilesc și se plătesc de către organele de asigurări sociale de stat. Totodată, art. 3^1 din Legea nr. 121/2001 deleagă Guvernului competența de a stabili modul de acordare și plată a acestor alocații.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, se stabilește, începând cu 1 mai 2001, o alocație lunară de stat unor categorii de populație din rândul beneficiarilor de pensii sau de alocații sociale de stat, stabilite conform legislației naționale, și familiilor lor. Totodată, categoriilor de persoane menționate la art. 2 alin. (1) pct. 3), 5), 7), 8), 9) și 10), alocația lunară de stat se stabilește indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensii ori alocații sociale de stat.

Conform art. 2 alin. (1) pct. 8) din aceeași lege, beneficiază de alocație lunară de stat militarii aflați în serviciul activ, rezerviștii chemați la concentrare, voluntarii și colaboratorii organelor afacerilor interne, ai organelor securității de stat și ai sistemului administrației penitenciare, incluși în efectivul unităților militare și al structurilor speciale aflate pe pozițiile de luptă, precum și celelalte persoane indicate de norma legală, care au participat ori au fost antrenate în activități legate de acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 121/2001, alocațiile lunare de stat prevăzute de această lege se stabilesc și se plătesc de către organele de asigurări sociale de stat.

Totodată, potrivit art. 3^1 din Legea nr. 121/2001, modul de stabilire și plată a alocațiilor lunare de stat prevăzute de lege se stabilește de către Guvern.

În executarea acestor dispoziții legale, prin Hotărârea Guvernului nr. 470/2006 a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a alocațiilor lunare de stat unor categorii de populație. Potrivit pct. 5 din Regulament, alocația lunară de stat se stabilește din luna depunerii cererii cu documentele necesare la casa teritorială de asigurări sociale de la locul de domiciliu.

Prin urmare, Legea nr. 121/2001 nu poate fi interpretată izolat, în sensul că simpla mențiune „începând cu 1 mai 2001” ar genera, automat și necondiționat, dreptul fiecărei persoane încadrabile în categoria legală la plata retroactivă a alocației pentru întreaga perioadă scursă de la această dată, indiferent de momentul solicitării prestației și de momentul prezentării actelor confirmative. Această mențiune legală marchează momentul instituirii prestației sociale la nivel normativ, iar nu momentul individual de naștere a dreptului la plată pentru fiecare beneficiar concret.

În acest sens, pct. 5 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 470/2006 prevede că, în cazul apariției dreptului la alocația lunară de stat pe motivul încadrării în categoria de beneficiari prevăzută de Regulament, ***alocația se stabilește din luna depunerii cererii cu documentele necesare la organele de asigurări sociale de stat. Norma respectivă este una specială și reglementează nemijlocit momentul de la care prestația devine exigibilă față de organul de asigurări sociale, în raport cu cererea beneficiarului și cu actele confirmative prezentate.***

La caz, apelantul a depus cererea de acordare a alocației lunare de stat la 27 octombrie 2022, anexând legitimația de veteran de război eliberată la 10 octombrie 2022. În aceste condiții, stabilirea alocației lunare de stat începând cu 01 octombrie 2022 corespunde exigențelor pct. 5 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 470/2006, întrucât prestația a fost acordată din luna depunerii cererii cu documentele necesare.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul apelantului potrivit căruia, odată recunoscut statutul de veteran de război, alocația urma a fi achitată retroactiv din 01 mai 2001. Recunoașterea ulterioară a statutului confirmă apartenența persoanei la categoria legală de beneficiari, însă nu înlătură condițiile procedurale stabilite de lege și de actul normativ subordonat adoptat în executarea acesteia, referitoare la depunerea cererii și prezentarea actelor necesare. Or, în materia prestațiilor sociale, dreptul subiectiv la plată se valorifică în condițiile expres prevăzute de cadrul normativ aplicabil, iar instanța nu poate substitui aceste condiții printr-o regulă de retroactivitate care nu rezultă din lege.

Completul judiciar reține, de asemenea, că nu sunt aplicabile prevederile pct. 14 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 470/2006, potrivit cărora alocațiile lunare de stat neachitate la timp din vina organului care efectuează stabilirea sau plata lor se achită pentru perioada precedentă fără restricții în termen. Această normă privește ipoteza în care prestația a fost stabilită ori trebuia achitată potrivit unei cereri legal formulate și a actelor necesare aflate la dispoziția organului competent, însă plata nu a fost efectuată la timp din vina organului de asigurări sociale. În prezenta cauză, până la depunerea cererii din 27 octombrie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale nu fusese sesizată cu o cerere completă însoțită de actele necesare care să permită stabilirea prestației, iar după depunerea acesteia alocația a fost stabilită chiar din luna depunerii cererii.

Alegațiile apelantului referitoare la pretinsele erori administrative admise anterior de Secția arhivă a Armatei Naționale nu pot constitui, în prezenta cauză, temei pentru obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la plata retroactivă a alocației lunare pentru perioada 01 mai 2001 – 01 octombrie 2022. Actele

contestate în prezenta cauză sunt actele emise de CNAS privind refuzul revizuirii termenului de acordare a alocației, iar legalitatea acestora se verifică prin raportare la competența CNAS și la cadrul normativ care reglementează stabilirea și plata prestației. Or, eventualele omisiuni sau erori ale altor autorități în procesul de confirmare a calității de participant la acțiunile de luptă nu transformă perioada anterioară depunerii cererii complete la organul de asigurări sociale într-o perioadă pentru care CNAS ar fi fost în culpă de neplată.

Totodată, Completul judiciar apreciază că soluția primei instanțe nu contravine garanțiilor constituționale sau convenționale invocate generic de apelant. O prestație socială poate constitui un interes patrimonial protejat numai în măsura în care dreptul la aceasta este suficient stabilit în dreptul intern. În speță, pentru perioada anterioară lunii octombrie 2022, apelantul nu deținea o creanță certă, exigibilă și recunoscută față de CNAS, întrucât condițiile legale de valorificare a prestației față de organul de asigurări sociale nu erau îndeplinite. Prin urmare, refuzul CNAS de a acorda plata retroactivă nu poate fi calificat drept o ingerință nejustificată în dreptul de proprietate sau într-un drept patrimonial dobândit.

Completul specializat mai reține că argumentele expuse în cererea de apel reprezintă, în esență, reiterarea poziției formulate în fața instanței de fond, fără a demonstra existența unor erori de fapt sau de drept care ar justifica casarea hotărârii contestate. Instanța de fond a elucidat circumstanțele relevante, a dat apreciere probelor administrate și a aplicat corect normele materiale incidente raportului juridic litigios. Faptul că apelantul are o interpretare proprie asupra momentului de la care ar trebui achitată alocația nu este suficient pentru a concluziona asupra ilegalității hotărârii primei instanțe.

În consecință, Completul judiciar constată că decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 2546/22 din 05 ianuarie 2023 și răspunsul nr. 107/23 din 27 ianuarie 2023 emis în procedura prealabilă sunt legale și întemeiate, iar pretenția privind obligarea CNAS să stabilească și să achite alocația lunară de stat pentru perioada 01 mai 2001 – 01 octombrie 2022 este lipsită de suport juridic.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că, argumentele expuse de către Chirilov Sergiu în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelant poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Completul judiciar notează că dosarul nu conţine un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ concluzionează a respinge apelul declarat de Chirilov Sergiu şi a menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 13 iunie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de Sergiu Chirilov, ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 13 iunie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Sîrbu Victoria

Bostan Angela